

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1625

§. 1. Sex remedia contra hæc incommoda.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39652

Serm. 10. in
Cant.
Nimia cura
sui in vitio
est.

h Psa. 58. 10

I.

i Ma. 16. 25.

k loa. 12. 25.

l Rom. 9. 13.

Aut mar-
tyr, aut pœ-
nitens.

m Rom. 8. 6.

n Cap. 13. 14.

In Apologia
pro sua fuga

Infirmas
non proou-
randa, sed
toleranda.

ait) discipuli Hypocritarum: & ex Christi schola transferunt ad scholam Gale-
ni. quare totum suum studium, & curam ponunt in procuranda corporis
sanitate, & vita: non tanti facientes animæ salutem: Et præscripta cœlestis
medici pharmaca abijciunt, vt terrena præscripta sequantur; non quidem
omnino manifestè, sed occultè, pallio scilicet conseruanda sanitatis, ad ser-
uendum vltèrius, & melius eius largitori: adferentes pro se illud. Dauidis:
h fortitudinem meam ad te custodiam: quia non ob delicias meas, sed ob tuum
seruitium illam appeto.

§. 1. Sex remedia contra hæc incommoda.

INCIPIAMVS horum, in spiritu potiùs, quam in corpore, infirmorum
curationem à præscripto illo ac decreto, quod cœlestis Prothomedicus
suis constituit discipulis dicens: *qui voluerit animam suam saluam facere, per-
det eam: qui autem perdidit animam suam propter me, inueniet eam.* & *in vitam
aeternam custodit eam.* sed quomodo eam perdet? id faciet (ait S. Bernardus)
aut vitam suam tradendo in mortem, sicut *Martyr*; aut eam affligendo, si-
cut *pœnitens*: quamuis genus quoddam sit martyrij, *si spiritus facta carnis
mortificentur.* Noli errare sed certò tibi persuadeas: te non posse in hac vita
esse perfectum Christi discipulum: nisi alterum ex his Martyrium, aut v-
trumque corpus tuum subeat. Nam aut tolerandum tibi est martyrium do-
lorum, & infirmitatù quas Deus tibi miserit; aut, si corpore sanus viues, sub-
eundem tibi est martyrium pœnitentiarum & afflictionum, quas tu ipse
spontè subibis. Et fortè volet DEVS, te infirmari: quia, cum sanus es, mul-
tùm tibi indulges, aut indulgeres, si non infirmareris. Quod si vtrumque
Martyrium effugere studeas, non Christi, sed Epicuri discipulus eris, car-
nis scholam frequentans: *in cuius prudentiam* S. Apostolus dicit, *esse mortem,*
& *carnis sapientiam inimicam esse Deo: legi enim Dei non esse subiectam,* sed re-
bellem: quia tota illa in eo est, vt n *curam eius facias in desideriis,* & propen-
sionibus eius explendis. Non id dico, vt tu ipse infirmitatem quæras, aut
culpabilem eis præbeas occasionem: sed vt sanctos Martyres imiteris, qui
(vt S. Athanasius ait) prudenter subducebant se ab ira Tyrânorum & carni-
ficum: quando autem Deus illos eorum manibus tradebat, cum hilaritate
Martyrium acceptantes, patienter tormenta tolerabant: ita etiam, quod in
te est, prudenter debes sanitatem tuam conseruare, morbumque præueni-
re: si tamen Deus corpus tuum doloribus & afflictionibus tradiderit am-
plectere cum gratiarum actione hoc Martyrium: & molestias, quæ solent
ipsas aegritudines comitari patienter omnia tolerando, & magnæ felicità-
tati tuæ tribuendo, quod Martyrum Regem, saltè in hoc dolorum Mar-
tyrio imiteris, qui fortè dignus non es, cum in Martyrio sanguinis imitari.

COGITA,

COGITA, te arborem esse, in o *monte myrrha* plantatam iuxta Iesum Christum Saluatorem tuum, qui in eodem monte semper habitauit. Et quem admodum, quando huiusmodi arbores parum myrrhae per poros proprios distillant, excorticantur in aliquibus partibus, & punguntur, vt distillent copiosorem: ita DEVS D.N. videns te, dum sanus esses, ne te ipsum vinces, parum myrrhae mortificationum sponte proferre: voluit infirmitatibus ac doloribus te pungere vt in eis te exercendi occasionem haberes. par est autem, operam dare: vt sis *Myrrhae* arbor valde fecunda & copiosa in patientia: & ne in *spinam* degeneres ob impatientiam: tuis alios querelis pungendo, malis que tuis exemplis eorum conscientias lædendo. Cogita, *quatuor* illas res, quæ sunt in infirmitate, esse instar *quatuor* styloꝝ, quibus Deus te pungit: non vt alios tu mortifices; sed te ipsum, in tolerandis corporis doloribus, *medicamentorum* acerbitate, *fastidio*, siti, & infirmiorum *negligentiis*. NAM licet huiusmodi aduersis imponat tibi spineam *coronam* in hac vita; simul tamen fabricat tibi magnæ gloriæ *coronam* in altera: quam per patientiam consequeris: & per eandem corpori tuo dabit *quatuor* gloriosas dotes, faciens illud *immortale, imparabile, agile, & spirituale* ac splendidum; & sic omnibus tuis laboribus finem imponet in æternum; *pdans* tibi (vt ipse promittit) *coronam* hanc præclaram pro afflictione, quam iustinisti; & *pro cinere*, quo te operuisti. Quod etiam dixit Christus Dominus S. Catharinæ Senensis, apprensus ei cum duplici corona, altera *spinarum* in vna manu; altera *rosarum* in altera: dicens, vt alteram earum sibi eligeret, quam vellet in hac vita; ita tamen, vt, quam nunc reiiceret, reciperet in altera vita. Illa verò ex eiusdem Domini, qui eas ostendebat, inspiratione, *spinarum* coronam elegit, & absque vlla mora capiti suo infixit: vt suo sponso, qui simili coronatus fuerat, similior euaderet: alteram verò *rosarum*, in alteram vitam reiecit: in qua flores nunquam marcescunt, nec prosperitates finiuntur: quia sunt æternæ. ô si huiusmodi electionem facere posses, gauderes, te in isto lecto sic coronatum iacere spinea corona, quam tuus Saluator tibi imposuit: tanta enim eius est charitas, vt sapius etiam in hac vita, dum spinam corpori infigit, rosam simul in spiritu inferat: conuertens scilicet spinam in rosam: vt ægros ipsos magis in infirmitate recreet, quam ipsi sani recreentur in sanitate; maiusque tribuat eis in dolore solatium, quam alij habeant in requie. Et quia hoc nõ intelligis, tu ipse es in te crudelis; maximumque tibi adfers detrimentum, cum te tanto solatio priuas. Id enim signauit sapiens, cum dixit: *qui impatiens est sustinebit damnum*, cum enim paruum damnum ferre reculas, coges multa & grauiora in corpore & anima, in hac & futura vita tolerare. quot enim commoda diximus adferre *P A T I E N T I A M*: tot incommoda adfert, quæ illi aduersatur impatientia. repellit enim hæc omnia

Tom. 1.

Zzz

com-

2.

o Cant. 4. 6.

Ex Plinio
lib. 12. c. 14.Myrrha sis
fragrans
non spina
pungens.

3.

Corona nũc
spinea, post
gloriosa.p Isai. 61. 3.
In eius vita.

4.

spina mu-
atur in
rosam.

q Pro. 19. 10.

Patientia
comparatio
tionem ex
uat.

Luc. 16. 11.

Canis La-
zar. medi-
cus.

5.
Medico pro-
pter Deum
obtempera.

Eccli. 38. 4.

In eius vita.

6.
Eccli. 38. 2.

1. Cor. 3. 7.

Deus per me-
dicos sanat.

Isa. 38. 2.

commoda, quæ illi erant à DEO, ab eius Angelis, & alijs hominibus ven-
tura: Qui, licet ex propensione sua commiseratione tangantur: solent ta-
men impatientem huiusmodi infirmum curare. Contra verò etiam duri-
ores propendunt ad commiserationem eius, quem vident esse valde patientem.
Propterea enim Christus D. N. dixit: *canes lnxisse vlcera patientis La-
zar:* quia enim nec panniculum habebat, quo ea tergeret; nec medicamen-
ta, quibus curaret: disposuit prouidentia diuina, vt *canum* linguæ loco mol-
li panniculi, & suauium medicamentorū, illi mederentur: vt & sordes pur-
garent; & dolorem, quo afficiebatur, lenirent. Vt ex hoc intelligas diuinam
prouidentiam etiam crudelia corda vt canes immutare, & emollire, vt infir-
mis patientibus compatiantur, & ministrent.

HVIC PATIENTIE spiritui coniungere debes spiritum OBEDIENTIE,
vt medicis obtemperes in omnibus, quæ prudenter in tuam sanitatem con-
stituunt: etiam si aspera illa sint, ac sensui ingrata. extollenda verò est inten-
tio tua ad finem sublimiorem. non enim hæc obedientia propter sanitatem
solam est præstada: (nam hoc & gentiles & peccatores faciunt) sed quia Deo
placet, gratumque est, quod medico obedias: siquidem ipse dixit: *honoram
medicum, propter necessitatem*, quia eo opus habes, *etenim illum creauit altissi-
mus*, qui honor non solum consistit in reuerentia, qua dignus est; aut mercede,
quæ illi debetur: sed etiam in obedientia qua paretur ei in ijs, quæ circa meam
sanitatem præscribit: nam qui in ijs ei non obtemperat: eundem contem-
nit, quasi parui faciens eius peritiam, & quæ præscribit. alioquin, cum tu-
am sanitatem ad eum desideres: non negligeres, quod ille præscribit. Hoc mo-
nitum spectat magis ad eos religiosos, qui ex legibus suis habent, vt ægritu-
dinis tempore obediant medicis corporis dirigentes scilicet eam obedi-
entiam ad finem ipsius religionis. Quemadmodum S. Bernardus, cum à suo
Abbate iuberetur obedire cuidam rustico, qui se obtulit ad eum curandū;
quamuis ille, quædam valde disparata præscriberet, subiiciebat ipse suum
iudicium, ei que ita in omnibus parebat, atque si ipsemet DEVS eadē iuberet.

Ex quo fit, quod hæc obedientia non debeat præstari, collocando pro-
priam fiduciam in ipsis medicis; sed in prouidentia DEI, à quo est *omnis me-
dela*. ipsius enim est efficere, vt medici scopum attingant; & medicamenta
suam habeant efficacitatem: eum in modum, quo dixit Apostolus: *u neque
qui plantat est aliquid, neque qui rigat: sed qui incrementum dat Deus*. ita neque
medicus, qui aliquid præscribit; neque infirmarius, qui illud exequitur, sa-
nitatem dant ægroto; sed ipse DEVS, qui eos dirigit: vtens eorum industria;
addens verò, quod illis deest: vt adhibita remedia, suum effectum conse-
quantur. ac propterea sæpè adfert sanitatem per media, quæ videntur con-
traria, & repugnantia, *xposita*. exempli causa, *massa de ficis calida super vulnus*

calidum,

calidum, vt sanaretur; & y lmiendo lutum ex spuro super oculos cæci, vt visum reciperet, extrahendo; z fel ex intestinis piscis, ad sanandum oculos, in quibus esset albugo. Et propterea dicitur, etiam aqua ei mederi, qui sit aliàs superuicturus: nam si Deus vult sanitatem reddere, id ea via facit, de qua minus cogitatur: quæ vt plurimùm est, obedientia prudentibus & Christianis medicis exhibita: quia nõ faciet Deus infirmis inobedientibus, & proprias voluntates sequentibus, sicut noluit sanari Naaman, donec se subijceret & obediret Eliseo. Refert tamen non parum, q̄ medici arti suæ virtutẽ etiã coniungant; & industriæ, ac diligentia humilem in Deo fiduciam: orantes, vt feliciter euenire iubeat, quæ ipsi præscribunt, quemadmodum monet Ecclesiasticus, de eis dicens; b ipsi vero Dominum deprecabuntur, vt dirigat requiem eorũ, & sanitatem propter conversationem illorum. & ita ipsis medicis expedit ratione officij sui, quod multis aliàs erroribus & periculis est expositum. ac propterea favore & auxilio Dei opus habent, ne in illa incidant, cum iactura etiam suæ opinionis, eò quòd plus æquo arti suæ tribuerint.

§. 2. Remedia incommodorum conualescentia.

SEd VT ad ipsos infirmos redeamus, necesse est, eos cognoscere impugnationes inimici in reliquijs infirmitatum; & nominatim in conualescentia, in qua solent vt plurimùm in quinque vitia impingere: gulam scilicet, otiositatem, relaxationes prophanas: inconstantiam in ijs quæ benè proposuerant, dum infirmitate premerentur; obliuionem, & iugritudinem beneficiorum acceptorum.

GULA est veluti dux, prætextu necessitatis, ad vires deperditas reparandas, excedunt enim hoc nomine tam in quantitate, quàm in qualitate ciborum, cum detrimento virtutis temperantiæ: imò aliquando etiam ipsius recuperatæ sanitatis. Gulam sequitur OTIOSITAS, ex prætextu debilitatis: quare nimio somno indulgent, aditumq; pigritiæ præbent, ac tædio piorum exercitiorum, orationis, & familiaris cum Deo consuetudinis, à quo sanitatem receperunt. Et quoniam Dæmones statim accurrunt ad otiosos: non negligunt, eos, ad malas cogitationes, & inutilia desideria incitare. De huiusmodi. n. infirmis, & valetudinarijs, valde aptè intelligitur dictũ illud sapietis c in desideriis est omnis otiosus. variatũ sc. deliciarũ, & inaniũ colloquiorum, ac recreationũ. Nam statim Sathanas, proponit illis RECREATIONES aliquas vitiosas, & PROPHANAS, suiq; status ac p̄fessionis indignas, ad quas tamen facile accedunt, quasi infirmitas potestati eis faceret videndi, audiendi, & de omnibus, quæ illis in mentem veniunt, colloquendi; aut etiam faciendi, quod ipsos aliàs non decet. Ex quo prouenit vt ipsamet d desideria, (vt idem Sapiens dixit) ipsos occidant, crucient scilicet culpīs, & earum remoribus. Hinc etiam oritur, vt feruentia illa PROPOSITA, quæ in infirmi-

y Ioan. 7. 96
z Job. 6. 9.
Obediens etiam per contraria sanatur.
a 4. Re. 5. 14.

Medicum iuuat pietas.

b Eccl. 38. 14.

Quinque vitia conualescentiũ.

1.
Gula.

2.
Otium.

c Pro. 13. 4.
iuxta LXX

3.
Recreatio prophana.
d Pro. 21. 25.